

ADANET KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 23.04.2022
Sayı : 198

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Zaman içerisinde insanlığın bilgi birikiminin artması, yaşam şartlarının değişmesi ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte toplumların ekonomik ve sosyokültürel yapısı da değişim göstermektedir. Son dönemlerde, özellikle dünya savaşlarından sonra ülkelerin bilimsel çalışmalara ağırlık vermesi neticesinde tıp ve sağlık teknolojisi alanında önemli gelişmeler yaşanmış ve insanoğlunun doğuştan beklenen ortalama yaşam süresi uzamıştır. Diğer taraftan doğurganlık ve ölüm hızları da tüm dünyada düşüş göstermiştir. Sonuç olarak yaşlı nüfus olarak kabul edilen 65 yaş ve üzerindeki kişilerin toplam nüfus içindeki oranı dünya genelinde büyük ölçüde artış göstermiştir. Nüfus projeksiyonlarına göre, ilerleyen yıllarda da bu artışın devam etmesi beklenmektedir. Bu durum birçok ülkenin ve uluslararası kuruluşun incelemelerine konu olmuş, Birleşmiş Milletler ise konuya ilişkin 'Dünya Nüfusunun Yaşlanması 2020' raporunu hazırlamıştır.

Dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de yaşlı nüfus hem sayısal hem de oransal olarak artmaktadır. Bu durum, ülkemizin mevcut demografik yapısında yaşlılık ve yaşlanma sürecinin hem bireysel düzlemde hem de nüfus bazında incelenmesi gerekliliğini doğurmaktadır. TÜİK verileri incelendiğinde, nüfusun yaş gruplarına dağılımı yönünden ülkemizin demografik yapısının hızla değişmekte olduğu görülmektedir. Kültürümüzde çok değerli bir konumda bulunan, hayat kıdemi fazla büyüklerimiz olan yaşlılarımıza ihtiyaç duydukları kamu hizmetlerinin niteliksel ve niceliksel anlamda üstün kalitede, sürekli ve sürdürülebilir olarak sunulması, Devletimizin sosyal devlet vasfının gereğidir. Bu çerçevede, demografik dönüşüm süreci içerisindeki ülkemiz nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımında yaşanan değişimin incelenmesi, yaşlı nüfusumuzun artışıyla oluşacak yeni gereksinim ve fırsat alanlarının aktif ve sağlıklı yaşlanma perspektifi çerçevesinde ele alınması, yaşlılarımızın hayatın çeşitli alanlarında yaşadıkları veya yaşamaları muhtemel sorunların tespiti, söz konusu olası sorun alanları için gereken önlemlerin alınması ve yaşlılarımıza -yönelik kamu hizmetlerinin bölgesel ve bireysel niteliklere göre çeşitlendirilerek, aksatılmadan ve daha nitelikli şekilde sunulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclis İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

 Hacı Bayram Türkçe Hatay Milletvekili	 Ramazan CAN Kırıkkale Milletvekili
 Rumena Kodet İstanbul Milletvekili	 F. Alpay Özalan İzmir

GEREKÇE

21. yüzyılın en önemli sorunlarından biri de "dünya nüfusunun yaşlanması"dır. Teknolojinin gelişmesi, tedavi yöntemlerinin çeşitlenmesi ve insan sağlığı ile ilgili farkındalığın artması sonucunda doğuştan beklenen ortalama yaşam süresi tüm dünyada artış göstermiştir. Birleşmiş Milletler'in "*Dünya Nüfusunun Yaşlanması 2020*" raporuna göre, artan yaşam süresinin yanı sıra, düşük doğum ve ölüm oranları, yaşlı nüfus olarak kabul edilen 65 yaş üstü kişilerin toplam nüfusa oranını artırmaktadır. 2021 yılında 65 yaş ve üstü nüfus dünya çapında 746 milyona ulaştı. Bu sayının 2050 yılına kadar 1,5 milyarı aşacağı tahmin ediliyor.

TÜİK verilerine göre 2016-2021 yılları arasında yaşlı nüfusumuzun %24 arttığı görülmektedir. Yaşlı nüfusumuzun toplam nüfusumuz içindeki oranının, 2010 yılında %7,2 iken 2021 yılında %9,7'ye çıktığı görülmekte; 2080 yılında ise bu oranın %25,6'ya ulaşması beklenmektedir. Yaşlı nüfus açısından ülkemiz, dünya genelinde 167 ülke arasında 68. sırada yer almaktadır.

Yine TÜİK verilerine göre ülkemizde, 2021 yılında toplam 25 milyon 329 bin 833 hanenin %24,1'inde en az bir yaşlı vatandaşımız yaşamaktadır. Çalışma çağındaki yüz kişiye düşen yaşlı sayısını ifade eden "yaşlı bağımlılık oranı" da 2021 yılında %14,3'e yükselirken, çalışma çağındaki yüz kişiye düşen çocuk sayısını ifade eden "çocuk bağımlılık oranı" ise %33'e düşmüştür. Yaşlı bağımlılık oranının 2025 yılında %16,4'e, 2030'da %19,6'ya, 2040 yılında %25,3'e, 2060'da %37,5'e ve 2080 yılında %43,6'ya çıkacağı öngörülmekte iken çocuk bağımlılık oranının ise ters orantılı olarak düşüş göstermesi beklenmektedir. Bir başka ifadeyle, ülkemizde 2021 yılsonu itibarıyla çalışma çağındaki her 100 kişi, 33 çocuğa ve 14,3 yaşlı bireye bakmaktadır. Nüfusumuzun yaş bağımlılık oranları çocuk nüfustan yaşlı nüfusa doğru değişim göstermektedir. Bu durumda toplumumuzun yaşlandığına işaret etmektedir.

Türkiye'de yalnız yaşayan çok sayıda yaşlı olduğu bilinmektedir. TÜİK araştırmasına göre ülkemizde 1.561.398 yaşlı yalnız yaşamaktadır. Bu vatandaşlarımızın %74,9'unu kadınlar, %25,1'ini ise erkekler oluşturmaktadır.

Yaşlılarımız sahip oldukları deneyim ve bilgi birikimi ile toplumumuzun önemli bir bileşenidir. Büyüklerimize gösterilen özen ve saygı, kültürümüzün temel bir unsurudur. COVID-19 pandemisinin ilk dönemlerinde çeşitli ülkelerde öncelikli olarak korunacak gruplar arasında yaşlıların yer almadığı, yaş triajı gibi farklı önlemlerin uygulandığı gözlemlenirken, ülkemizde öncelikle 65 yaş ve üzerindeki bireylerin sağlığını muhafaza etmeye yönelik tedbirler alınması bu durumun göstergelerinden biridir.

Yaşlılık, yaşlanma ve yaşlıların yaşam standardının yükseltilmesi olgusu birçok bakanlığın ve kamu kurumunun ortak görevlerinden biri olup, işbirliği ve koordinasyonu gerektirmektedir. Büyüklerimizin Milletimizin vicdanındaki ayrıcalıklı konumu da bu konunun bir Devlet politikası olarak ele alınmasının önemini ortaya koymaktadır.

Ülkemiz yaşlıların ve yaşlı ailelerinin yaşam kalitesini iyileştirmek için uzun bir yol kat etti. Ancak demografik özelliklerimiz ve yaşlılara yönelik kamu hizmetleri zaman içinde değiştiğinden, bu değişimle uyumlu bir analize ihtiyaç olduğu açıktır.

Bu açıklamalar ışığında ülkemizde yaşlanmanın endişe edilecek bir durum olmadığını göstermek, yaşlı vatandaşlarımızın toplam nüfus içindeki oranının artma eğiliminde olması sebebiyle yaşlıların yaşam standartlarını korumak ve yaşam kalitelerini daha da iyileştirmek,


- Türkiye'de yaşlılara yönelik uzun vadeli politikalar ve bakım sistemleri için bir yol haritası oluşturulması,

- Türkiye'de yaşlılara yönelik tüm politika ve hizmetlerde sağlıklı yaşlanma bakış açısına hakim olunması,


- Yaşlı nüfusun hayat kalitesinin iyileştirilmesi ve bu iyileştirmede sürekliliğin sağlanması noktasında farklı ülkelerde gerçekleştirilen başarılı uygulamaların ülkemize uyarlanabilmesi,


- Ülkemizin sağlık hizmetini (tedavi yöntemleri, ilaç temini vb.) ve yaşlılara yönelik sosyal refah politikalarını değerlendirmek, bu politikaların etkinlik ve sürekliliğini sağlamak ve daha kaliteli hizmetler sunmak amacıyla,


bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından alınması gereken tedbirlerin belirlenmesini teminen Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.


Semih Ekinci
Sivas MV 



~~Ramazan~~  m.karrer
Kudule



Ceyda Getin Erenler
Kütahya MV.



Yozgat MV
Yusuf BATER

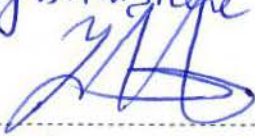
Yavuz ERGUN
Nigde M.V.


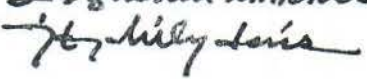
Ali Cumhur TAŞKIN
MERSİN M.V.




Mehmet ERDOĞAN
Gözüatçı MV.


Selim GÜLTEKİN
Nigde m.v.



Salih Coşar
Trabzon MV


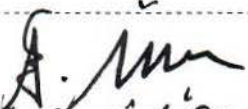
Cihan Pektaş
Gümüşhane MV.



Yabancıy Aydemir
Ergünüm Milletvekili



Yasın Ucar
Burdur MV



Canjiz Dewirbey
M. S. S. P. I.


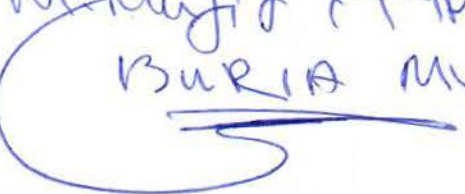
Abdullah GÜLER
İstanbul Mu.



A. M. M.
Emrullah İslak
Ankara Mu.



İsmail Güneş
Yozgat Mu.



Bolun Kuvvet Sin
AYDIN MU



İsmail OK
Balıkesir Mu.



M. Hüseyin Aydın
BURSA MU


Fatih Süleyman
Denizli
İstanbul Mu.


Micahit DURAN SOĞLU
Osmaniye Mu.


Önder Yeşil
Ankara Mülkiyet Mu.


Cemal Çarçur
Bartın Mu.


İsmail KAYA
Osmaniye Mu.


Mehmet Habiboğlu
SİĞIR
